



## ***Strategi för social hållbarhet***

### **1. Inledning**

Trelleborgs kommun har arbetat fram en strategi för social hållbarhet i arbetet med att bli en framgångskommun i världsklass med långsiktigt hållbar tillväxt. I framtagandet har ett antal befintliga styrdokument inarbetats för att förenkla genomförande och uppföljning, samt fokusera prioriteringar. De är följande:

- Folkhälsopolicy 2017-2020
- Handlingsplan gällande mänskliga rättigheter 2018-2020
- Målprogram för tillgänglighet
- Strategi gällande barns rättigheter
- Åtgärdsplan gällande finskt förvaltningsområde
- Strategi gällande barns rättigheter

Social hållbarhet är ett samlingsbegrepp för perspektiven ovan. Social hållbarhet genomsyrar även Agenda 2030 – FN:s globala mål för hållbar utveckling. Trelleborgs kommuns Hållbarhetspolicy antogs av kommunfullmäktige 2017-06-26. Policyn anger att utanförskapet ska försvinna och jämlikhet, jämställdhet och delaktighet ska prioriteras. Hela befolkningen ska ha förutsättningar till en god livskvalitet och ett hållbart samhälle. Även dessa målsättningar är i linje med en social hållbarhet och målsättningarna i Agenda 2030.

Flera av de aktuella perspektiven är även lagstadgade t.ex. i Socialtjänstlagen (2001:453), Plan och bygglagen (2010:900), Skollagen (2010:800), Minoritetslagen (2009:724), Diskrimineringslagen (2008:567) och Kommunallagen (2017:725). Barnkonventionen blir lag i Sverige år 2020.

När det gäller brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete regleras detta genom den lokala samverkansöverenskommelsen mellan kommun och polis, 2019-2022. Samverkansöverenskommelsen innehåller effektmål och aktiviteter, t.ex. gällande droganvändning bland unga och otrygghet.



# TRELLEBORGS KOMMUN

## Vad är social hållbarhet?

Social hållbarhet har sitt ursprung i Brundtlandskommissionens rapport "Vår gemensamma framtid". I rapporten definieras hållbar utveckling som "en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov".

Kate Raworth, nationalekonom knuten till universiteten Oxford och Cambridge, har preciserat social hållbarhet. Enligt henne utgör mänsklighetens utmaning under 2000-talet att säkerställa att alla människor har tillgång till grundläggande mänskliga rättigheter, inklusive resurser, samtidigt som mänskligheten begränsar sin resursanvändning och miljöpåverkan till planetens bärkraft.

## Ett mer jämlikt samhälle är bra för alla

Det är naturligt med skillnad mellan människor och grupper i ett samhälle. Men när skillnaderna blir för stora skapas problem som påverkar hela samhället.

Problem som kriminalitet, social oro, ofrivillig ensamhet och missbruk orsakar stora samhällskostnader och sämre trygghet för alla. Men stora delar av dessa samhällsproblem är onödiga och kan förebyggas. Särskilt viktigt är att säkerställa att barn och ungdomar har framtidstro och utvecklingsmöjligheter inom ramen för samhället, så att de inte attraheras av en kriminell karriär.

Samhällets kostnader för utanförskapet kan kvantifieras, bland annat genom en metod som nationalekonomerna Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog har tagit fram. En enda människa som fastnar i utanförskap från 20 års ålder till pensionen, kostar enligt deras beräkningar samhället mellan 10–15 miljoner kronor. En stor del av denna kostnad faller på kommunen.

## Hälsans bestämningsfaktorer

Hälsan påverkas av en mängd faktorer som samspelar på olika sätt. Människors hälsa påverkas både av individen själv och av det omgivande samhället. De faktorer som har störst betydelse för hälsan kallas hälsans bestämningsfaktorer.

Vissa faktorer får vi med oss när vi föds. Till exempel så påverkas vår hälsa av arv, kön och ålder. Andra är strukturella faktorer i det omgivande samhället. Det kan vara samhällsekonomi, konjunkturer, miljö, boende, arbete, skola, trafik, osv. Tillgången till socialt stöd och sociala nätverk påverkar också.

En del bestämningsfaktorer kan individen påverka genom att välja livsstil och levnadsvanor. Men vilka livsval vi gör styrs även av de strukturella faktorerna. Vi påverkas i hög grad av omgivningen.

## Hälsans betydelse för social hållbarhet

God hälsa är mer än frånvaro av sjukdom. Det finns människor som lever med sjukdom i medicinsk mening och som ändå upplever sin hälsa som god. Omvänt finns det friska människor som inte mår bra och upplever sig ha en dålig hälsa.

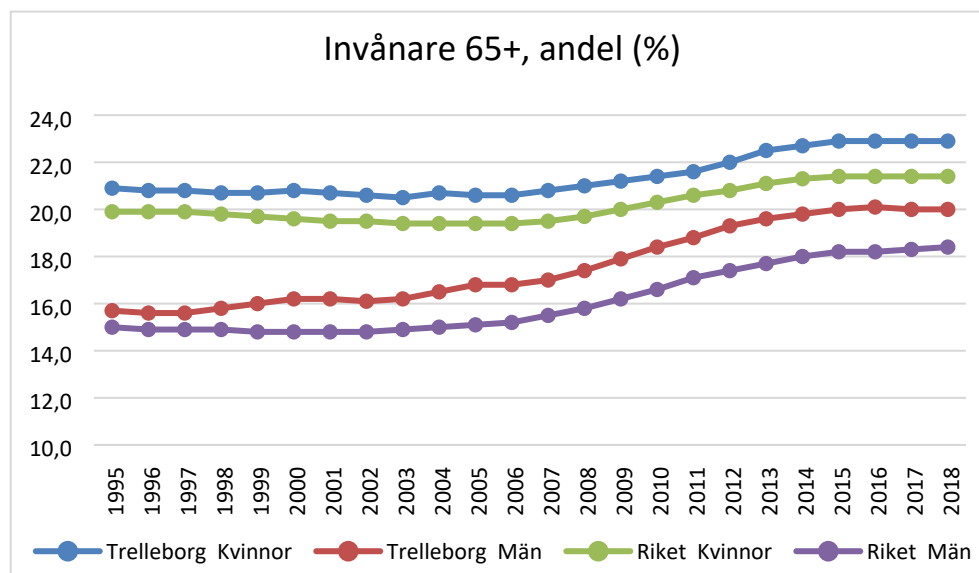


## TRELLEBORGS KOMMUN

Ohälsa är nära kopplat till utanförskap och en upplevd ensamhet. De som har det socialt sett sämst är också de som har sämst hälsa. Hälsa och livskvalitet påverkas mycket av utbildning och ekonomi.

Hälsa har alltid varit centralt för individen, men en god folkhälsa blir allt viktigare för samhället. En god folkhälsa innebär hög livskvalitet för individen och god ekonomisk hushållning för samhället. Hälsosamma vanor grundläggs ofta i barndomen. Barn och unga är därför en mycket viktig målgrupp för arbetet med social hållbarhet.

Den ökande medellivslängden medför att även äldre är en viktig målgrupp för den sociala hållbarheten. Med ett tillgänglighetsanpassat samhälle ökar möjligheterna för fler att leva ett självständigt liv.



Diagrammet visar att andelen (procent) äldre + 65 i befolkningen ökar, i Trelleborg såväl som i riket. Trelleborgs kommun har en högre andel äldre i befolkningen än genomsnittligt i riket. Källa: Kolada

### Göra jämlikt är att göra skillnad

Kommunen har många verksamheter som arbetar med att ge kommuninvånare service, hjälp och stöd på individ- och gruppnivå. Konkret innebär det att säkerställa att bemötande, förebyggande insatser, anpassning av fysisk miljö, omsorg och åtgärder erbjuds på lika villkor och med hög kvalitet till alla, så att ingen diskriminering sker. Det avgörande är att alla kommuninvånare får det stöd och hjälp de behöver utifrån sina förutsättningar

### Jämställdhet och tillgång till data

Jämställdhet innebär att män och kvinnor ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Normer, attityder och föreställningar om kön ska inte begränsa t.ex. villkoren på arbetsmarknaden. Kommunen arbetar aktivt



## TRELLEBORGS KOMMUN

med jämställdhetsintegrering och analyserar data utifrån ett könsuppdelat perspektiv.

### God miljö och hälsa

Det går inte att uppnå social hållbarhet med god folkhälsa om den yttre miljön är ohälsosam. Gröna miljöer, hav och sjöar är attraktivt och viktigt för människors välbefinnande. Stadens planering kan underlätta sociala kontakter och stödja möjligheten till att människor rör sig ute i samhället. Den upplevda tryggheten ökar i miljöer som inte är otillgängliga, ödsliga och folktomma.

Människors levnadsvanor kan påverkas genom att stärka individen till att göra bra val. Minskad boendesegregation och kompensatoriska resurser för barn och ungdom i socialt utsatta bostadsområden är angelägna mål för att främja social hållbarhet.

### Social hållbarhet skapar vi tillsammans

I likhet med hur målen i Agenda 2030 är odelbara, är den sociala hållbarheten avgörande för att nå Trelleborgs kommuns inriktningsmål. Olika nämnder arbetar utifrån olika förutsättningar och uppdrag, varför samverkan både inom organisationen och med myndigheter, föreningsliv, näringsliv, etc. är nödvändig. Kommunstyrelsens roll är att i uppdraget att styra och leda, säkerställa att samtliga nämnder och kommunala bolag bidrar till kommunens mål för social hållbarhet.

Trelleborgs kommuns inriktningsmål för perioden 2020-2023:

- *Tryggt och säkert samhälle:* Trelleborg ska förbättra tryggheten genom trygghetsskapande insatser och säkra offentliga platser.
- *Barn och ungas utvecklingsmöjligheter:* Trelleborgs kommun ska verka för att alla barn och ungdomar stimuleras och utvecklas för att lyckas så bra som möjligt i vuxenlivet. Trelleborgs kommun ska aktivt bidra till en attraktiv fritid för alla ungdomar.
- *Attraktivt näringsliv.* Trelleborg ska vara ett attraktivt val för på den regionala bostadsmarknaden. Trelleborg ska vara en attraktiv kommun för befintliga företag och för nyetableringar.

### Att mäta social hållbarhet

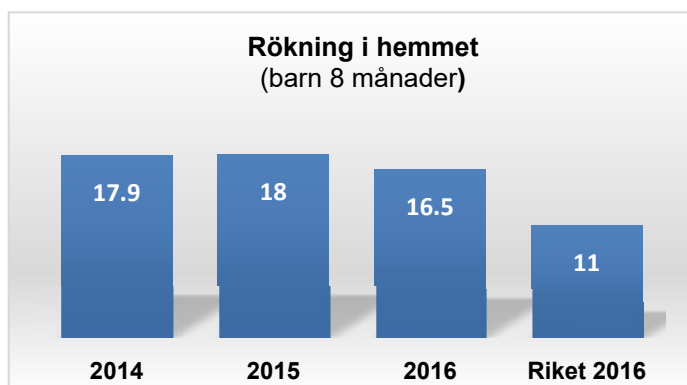
Social hållbarhet måste definieras både inom varje förvaltning och kommungemensamma ramar. Analysen bör bygga både på vad invånarna själva uppfattar som sociala utmaningar och behov och den professionella bedömningen som görs utifrån statistik och vedertagen forskning.

I denna strategi använder vi mått som bygger på Koladas nyckeltal, t.ex. om Agenda 2030 och folkhälsa, samt tidskriftens "Dagens samhälles" ranking av den sociala hållbarheten i Sveriges kommuner. (Kolada ägs av den ideella föreningen Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Svenska staten och Sveriges Kommuner och Landsting är föreningens medlemmar)



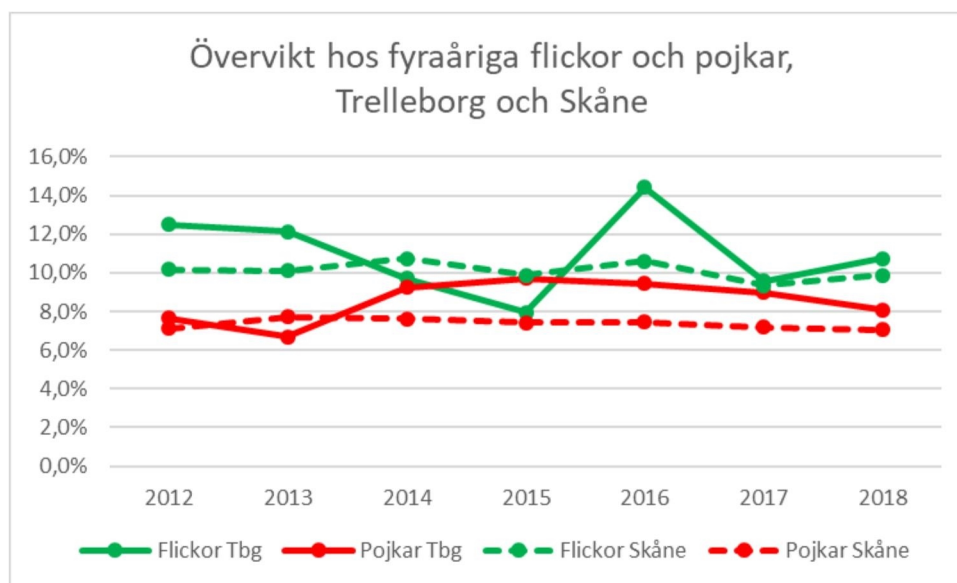
## 2. Nuläge social hållbarhet i Trelleborg

Nedan följer några diagram som ger en översiktlig bild över både styrkor och svagheter inom området social hållbarhet i Trelleborg.



Figuren visar småbarnsföräldrars rökvanor i Trelleborgs kommun 2014-2016. Det är betydligt vanligare att barn i 8 månaders ålder i Trelleborgs kommun utsätts för tobaksrök i hemmet, jämfört med riket. Källa: Kolada

Små barn som utsätts för passiv rökning får fler allvarliga infektioner. Risker för plötslig spädbarnsdöd ökar. Att växa upp i ett hem med tobaksrökning innebär ökad risk att barnet blir rökare och drabbas av tobaksrelaterad ohälsa senare i livet. Tobaksrökning är även en inkörsport till cannabis. Källor: Riskhandboken barnhälsovård, Sveriges regioner och Tobaksbruk bland unga vuxna, Folkhälsomyndigheten.

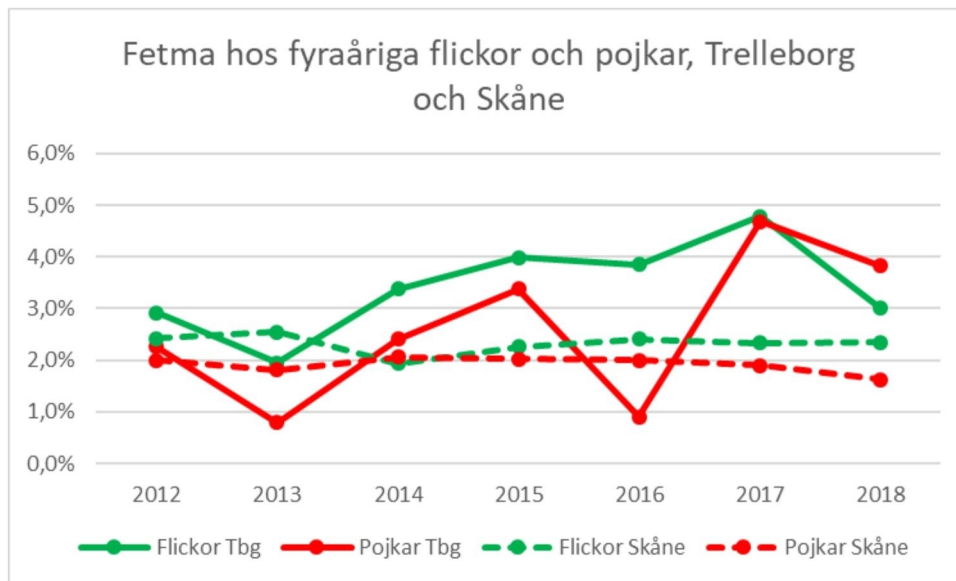


Diagrammet visar andelen överviktiga (iso-BMI 25-30) fyraåriga pojkar och flickor i Trelleborg och i Skåne. Källa: Region Skåne; Kunskapscentrum barnhälsovård.



## TRELLEBORGS KOMMUN

### Andelen överviktiga fyraåringar



Diagrammet visar andelen feta (iso-BMI 30+) fyraåriga pojkar och flickor i Trelleborg och i Skåne. Källa: Region Skåne; Kunskapscentrum barnhälsovård.

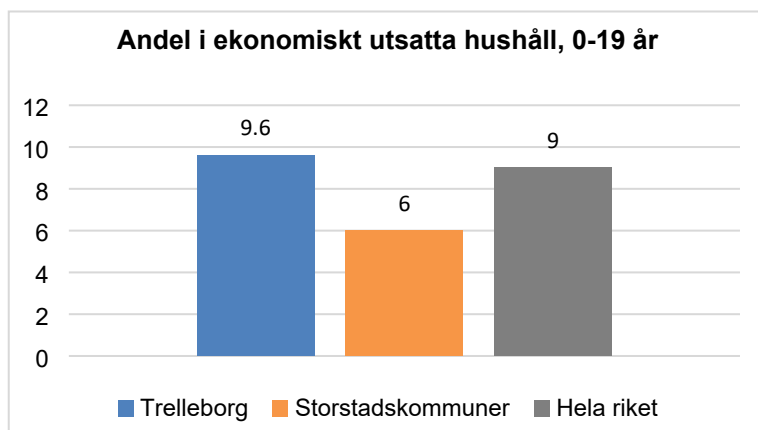
Hos barn definieras övervikt och fetma med iso-BMI. Iso-BMI baseras på en beräkning som tar hänsyn till ålder och kön. Iso-BMI 25 motsvarar övervikt och Iso-BMI 30 motsvarar fetma hos barn.

Andelen överviktiga barn och barn med fetma har ökat väldigt mycket de senaste åren. Även om det varierar år från år är trenden tydlig. Ökningen i Trelleborgs kommun är större än genomsnittet i Skåne. Särskilt när det gäller barn med fetma. Övervikt och fetma i barndomen ökar riskerna markant för viktproblem i vuxen ålder, vilket på sikt kan innebära förkortad livslängd. En utmaning under kommande år är att arbeta med kost och rörelse, både förebyggande och med insatser riktade till målgruppen.

*Andelen barn och unga som lever i ekonomisk utsatta familjer är högre än genomsnittligt i riket i Trelleborg.* En av förklaringarna kan vara att Trelleborg har en låg utbildningsnivå. Något som inte sällan innebär tillfälliga anställningar och okvalificerade arbeten med lägre inkomst.

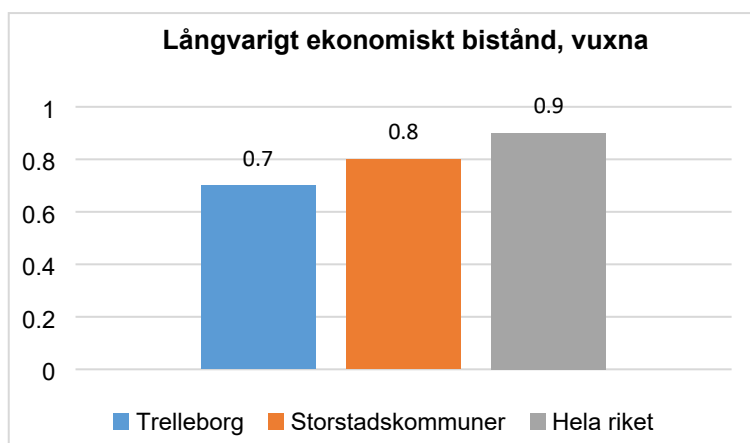


# TRELLEBORGS KOMMUN



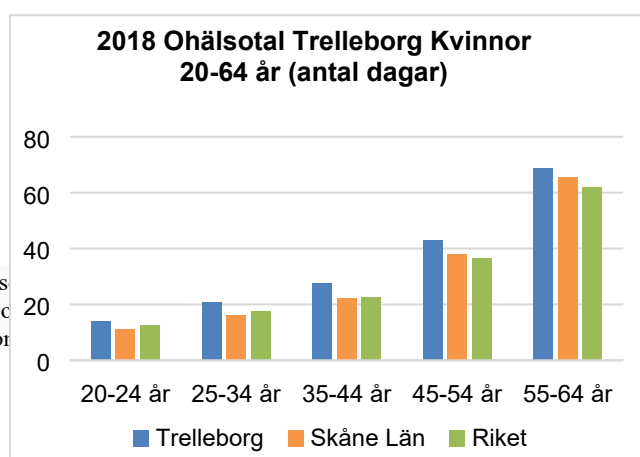
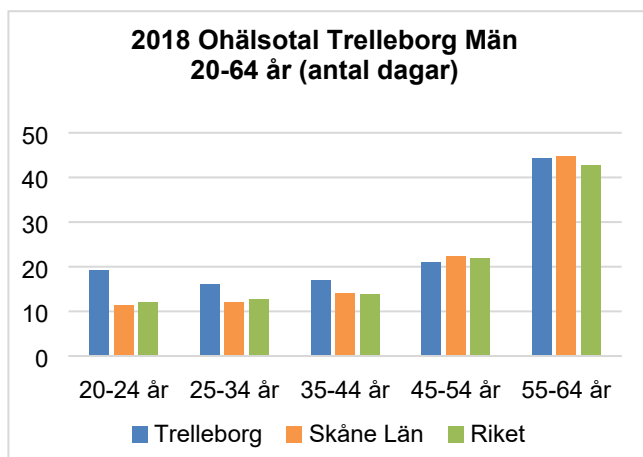
Figuren visar andel invånare i åldern 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, utifrån ett genomsnitt de senaste 3 åren. Med ekonomiskt utsatta avses hushåll med låg inkomst<sup>1</sup> eller ekonomiskt bistånd (tidigare kallat socialbidrag).

Källa: Dagens Samhälles ranking ”Inkluderande samhällen”.



Diagrammet visar andel (procent) vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, utifrån ett genomsnitt de senaste tre åren. Långvarigt bistånd avser 10-12 månader under året. Källa: Dagens Samhälles ranking ”Inkluderande samhällen”.

*Ohälsotalet är högre i Trelleborgs kommun än genomsnittligt i Skåne och riket.*



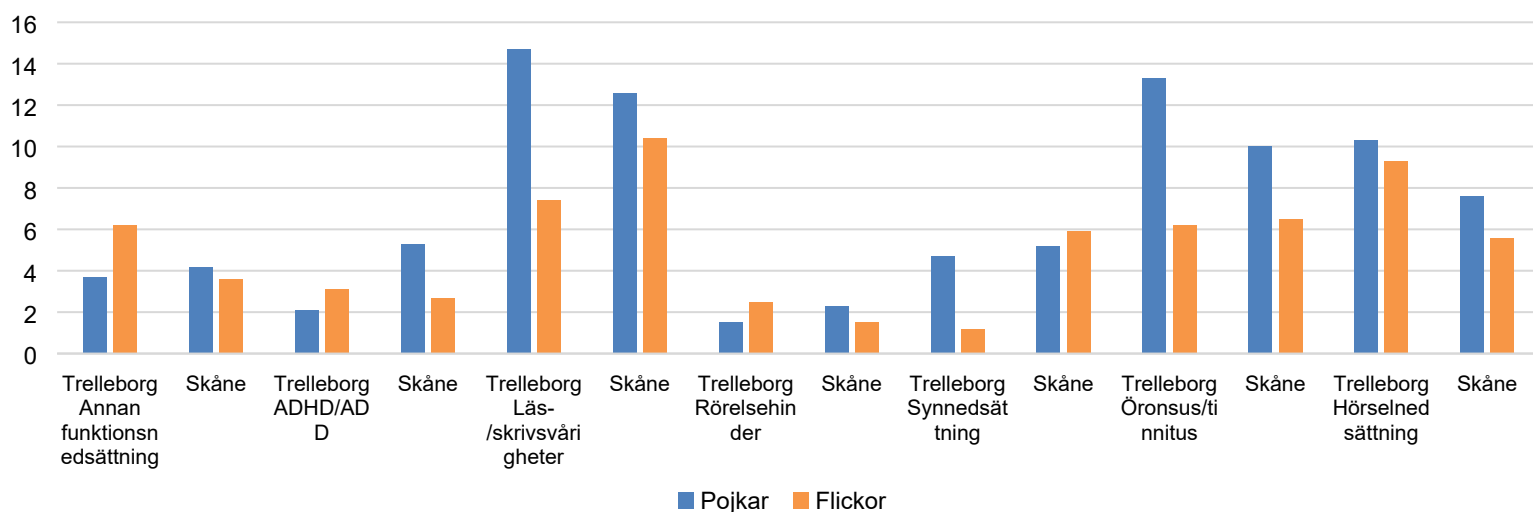


# TRELLEBORGS KOMMUN

Ohälsotalet är ett mått på antalet utbetalda ersättningsdagar från Försäkringskassan, per person och år (i åldern 16-64). Talet summerar sjukpenning, rehabiliteringsersättning, sjukersättning och aktivitetsersättning.

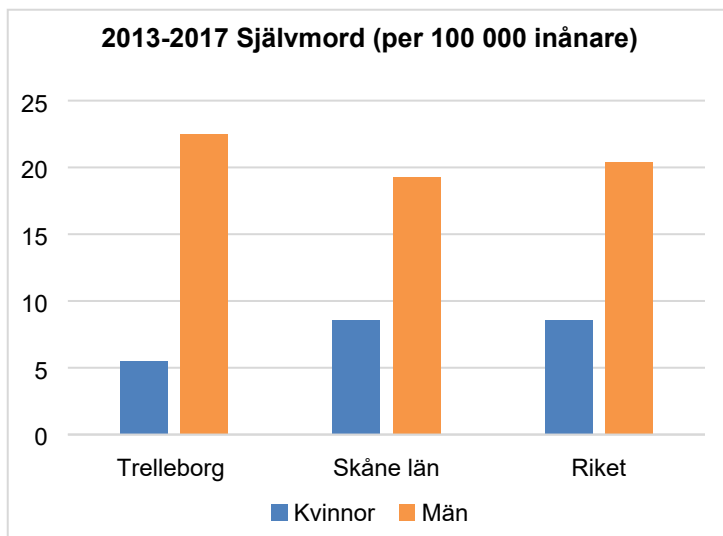
Källa: Folkhälsomyndigheten

**Självskattad funktionsnedsättning, gymnasium åk 2 (2012)**



Figuren ovan visar andelen pojkar och flickor i respektive årskurs som uppgett att de har någon typ av funktionsnedsättning: Öronsus/tinnitus innefattar elever som haft besvär mer än en gång per vecka under de senaste sex månaderna i Trelleborg och i Skåne. Funktionsnedsättning kan påverka skolresultat och om resurser sätts in i tidig ålder kan barn få fler verktyg till att klara skolan. Källa: Region Skåne, Folkhälsoundersökning 2012.

**2013-2017 Självskattad självmord (per 100 000 inånare)**





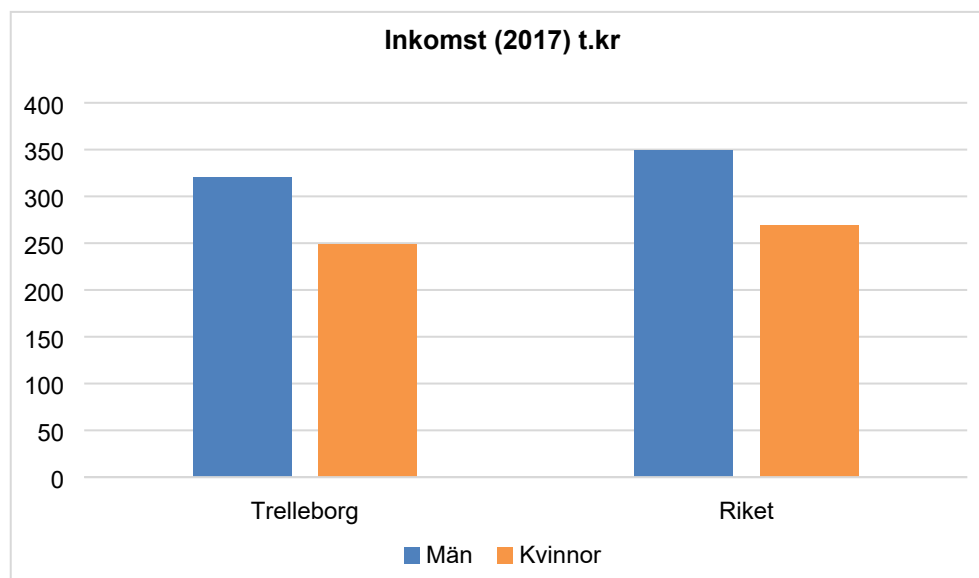


## TRELLEBORGS KOMMUN

Diagrammet visar antal självmord per 100 000 invånare 15 år eller äldre, sista dagen på året. Statistiken bygger på ett 5-årsmedelvärde.

Källa: Folkhälsomyndigheten

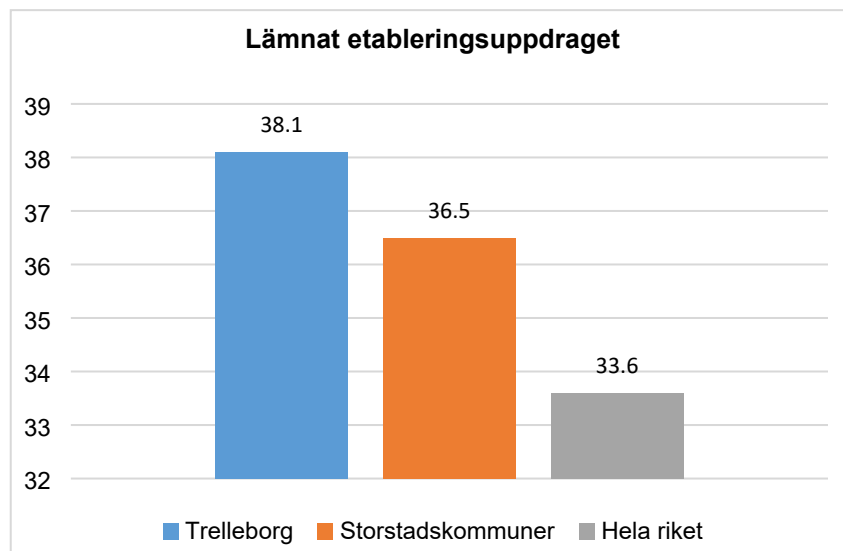
*Medelinkomsten i Trelleborgs kommun är dock lägre än genomsnittligt i riket. Det innebär att trelleborgare i genomsnitt har lite svagare ekonomi.*



Diagrammet visar genomsnittliga årsinkomsten per invånare över 20 år.

Källa: SCB

*Trelleborgs kommun ligger ganska bra till när det gäller etableringsuppdraget och har under många lyckats väl med flyktingmottagningen. Det är en betydande styrka; många kommuner har stora problem med arbetslöshet bland nyanlända.*

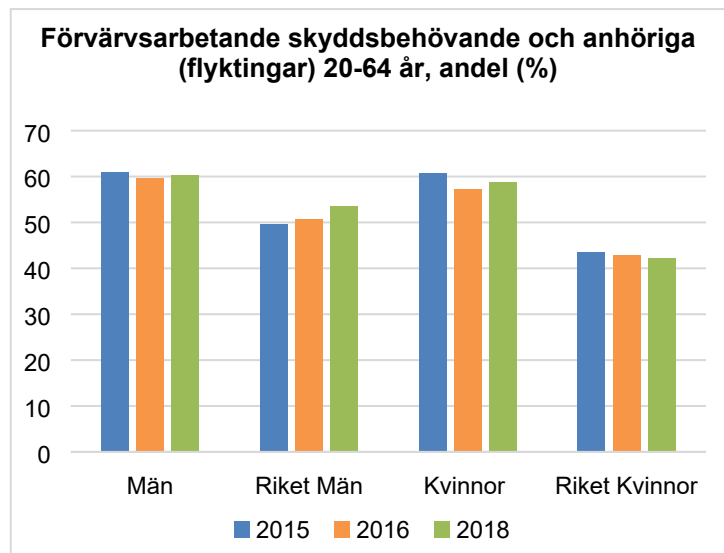




## TRELLEBORGS KOMMUN

Diagrammet visar andel i procent som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar bland de som lämnat etableringsuppdraget). Siffran är ett genomsnitt för de senaste 3 åren.

Källa: Dagens Samhälles ranking "Inkluderande samhällen".



Diagrammet visar andel i procent av personer som har sökt asyl och fått uppehållstillstånd, samt deras anhöriga som har kommit in i förvärvsarbete.

Källa: Kolada.

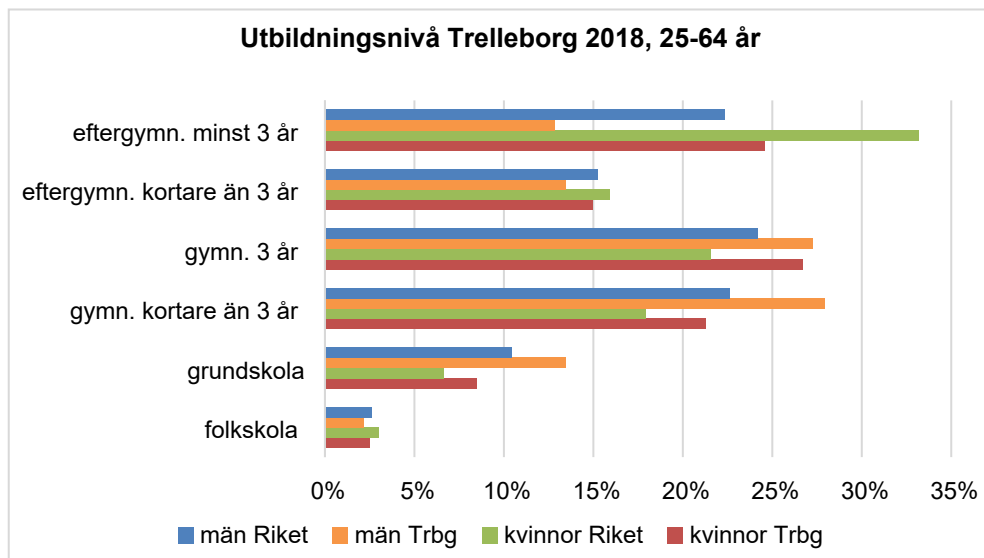
*Att öka den upplevda tryggheten är en utmaning för den sociala hållbarheten.*

Trelleborgarna upplever sig otrygga och otryggheten ökar, samtidigt som den faktiska brottligheten inte är hög jämfört med andra städer. Varje år gör Polisen en trygghetsmätning. Mätningen 2018 visade bl.a. att den konkreta känslan av otrygghet ökat. Bilar som kör för fort, samt buskörning med mopeder, är exempel på faktorer som medborgarna anser är problematiska.

*Utbildningsnivån i befolkningen är lägre än genomsnittligt i riket. Men utvecklingen går mot att allt fler unga trelleborgare, särskilt kvinnor, har högskoleutbildning.*



## TRELLEBORGS KOMMUN



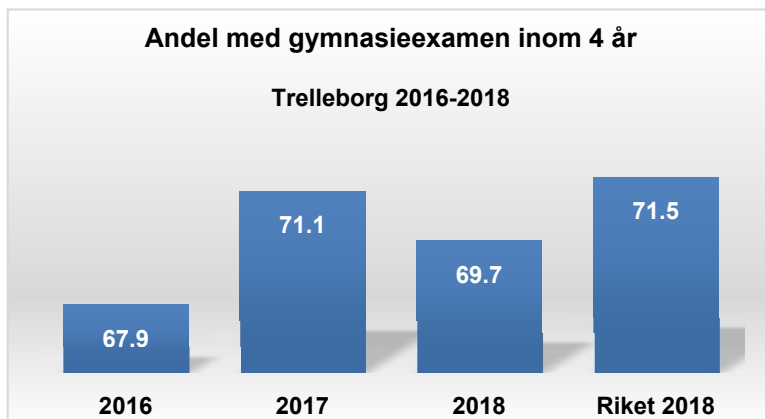
Figuren visar fördelning av högsta utbildningsnivå bland invånarna i Trelleborgs kommun, jämfört med rikets genomsnitt för kvinnor respektive män i åldern 25-64 år. Trelleborg ligger under rikets genomsnitt då det gäller eftergymnasial utbildning. Totalt sett är andelen högutbildade 18,6 procent i Trelleborgs kommun, vilket kan jämföras med rikets genomsnitt som är 27,6 procent. Källa: SCB



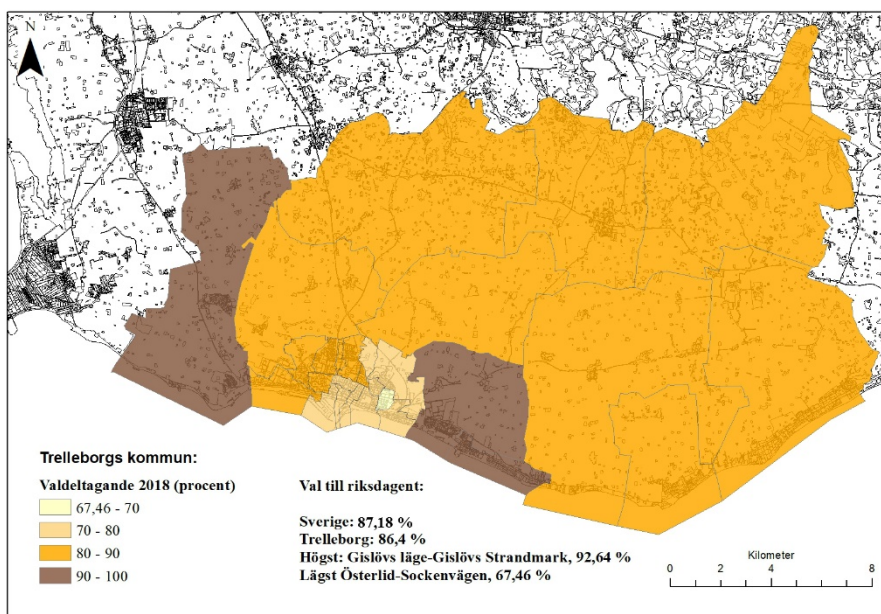
När det gäller andel elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har det skett en förbättring. Trelleborgs kommun ligger här över rikets genomsnitt. Statistiken är baserad på lägeskommun. Med lägeskommun avses elever i kommunala och fristående skolor i kommunen, oberoende av var de är folkbokförda. Källa: Kolada



## TRELLEBORGS KOMMUN



Andel elever i Trelleborgs kommun som tar gymnasieexamen inom 4 år har minskat något sedan 2017. Trelleborgs kommun ligger lägre jämfört med rikets genomsnitt. Statistiken är baserad på hemkommun. Källa: Kolada



Figuren visar att valdeltagandet i Trelleborgs kommun varierar inom kommunen. Högst valdeltagande har Gislövs läge-Gislövs strandmark. Lägst valdeltagande har Österlid-Sockenvägen.

### Summerande analys utifrån nuläge

Det finns flera parametrar som pekar på att det behövs stöd till barnfamiljer. Högre andel barn i ekonomiskt utsatta familjer, högre andel rökande småbarnsföräldrar, och högre andel barn med högt Iso-BMI är tecken på att behov finns av stödjande samt hälsofrämjande insatser. Förekomst av övervikt och fetma visar att mat- och motionsvanor bland fyraåringarna bör förbättras. Vanor grundläggs ofta tidigt i livet, varför det även finns skäl att se över detta även gällande andra åldersgrupper.

Trelleborgs kommun har lägre andel med eftergymnasial utbildning jämfört med



## TRELLEBORGS KOMMUN

rikets genomsnitt. Utbildningsnivå bland vuxna har en tydlig koppling till hälsa samt barnens skolresultat. Högre andel gymnasieelever i Trelleborgs kommun anger läs- och skrivsvårigheter jämfört med Skånes genomsnitt. Det finns behov av att kompensera för lägre utbildningsnivå i form av stödjande och hälsofrämjande insatser. Genom att fler barn klarar skolan bättre kommer utbildningsnivån på sikt att höjas generellt. Ohälsotalet bland män och kvinnor är högre i Trelleborgs kommun än genomsnittligt i Skåne. Den exakta orsaken är inte kartlagd, men ett troligt samband är att många trelleborgare återfinns i lågavlönade yrken som ofta är slitsamma.

Därav behövs fortsatt fokus på ökad sysselsättning eller utbildning även bland vuxna män och kvinnor, inte minst då konjunkturen tenderar att mattas av. Självförsörjning och livslångt lärande måste vara det självklara målet.

En översiktlig analys visar att det sedan tidigare är känt att socioekonomiskt svagare grupper bor i de områden där valdeltagandet är som lägst. Att arbeta stödjande riktat mot dessa grupper bör på sikt bidra till att öka valdeltagandet.

Trelleborg ska vara en stad för alla. I dagsläget saknas en översiktlig bild av hur pass långt tillgänglighetsarbetet har kommit då det gäller offentliga miljöer. Ett system för uppföljning är därför ett av effektmålen. För att främja en aktiv fritid är det också viktigt med goda möjligheter till spontanidrott och rekreation. Och kommuninvånarnas möjlighet till hållbara transporter måste säkerställas.



### 3. Handlingsplan för social hållbarhet

Strategi för social hållbarhet lyfter fram områden som vi behöver kraftsamla kring och effektmål som stöder utvecklingen mot social hållbarhet. Det åligger nämnderna i Trelleborgs kommun att ta fram aktiviteter som leder till att effektmålen uppnås.

Effektmålen i Strategi för social hållbarhet följs upp årligen och avrapporteras till kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen i en hållbarhetsrapport eller liknande. Effektmålen är valda utifrån utmaningar som anges ovan och vad som enligt forskning är viktigt för social hållbarhet. Långsiktigt ska arbetet med effektmålen även bidra till utbildning, arbete och god folkhälsa i Trelleborg.

#### Inriktning 1: Utveckla stödet till familjer

Föräldrar och andra viktiga vuxna är barnens viktigaste resurs. Barnens start i livet påverkas av hur de vuxna har det, deras försörjning, hälsa och livsvillkor. Att familjerna tidigt får det stöd de behöver är avgörande för deras förmåga att skapa goda uppväxtvillkor för sina barn. I Trelleborg utvecklar vi det föräldrastödjande arbetet med Familjecentraler. Men fler forum för föräldrastöd behövs, även för tonårsföräldrar.

Effektmål	Indikator	Ansvarig nämnd
Andelen invånare i åldern 0-19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll ska minska.	Andel invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll.	Arbetsmarknadsnämnden Bildningsnämnden Socialnämnden
Andelen barn i 8 månaders ålder som utsätts för tobaksrök i hemmet ska minska.	Tobaksrökning i hem där barn i 8 månaders ålder finns, andel (%).	Bildningsnämnden Socialnämnden
Andelen överviktiga pojkar och flickor i 4 års ålder ska minska.	Andel överviktiga pojkar och flickor i 4 års ålder.	Bildningsnämnden Socialnämnden
Det finns utbud av föräldrastödsprogram till föräldrar med barn i olika åldrar.	Andel föräldrar som deltar i föräldrastödsprogram.	Kommunstyrelsen

#### Inriktning 2: Stötta barn och livslångt lärande

En lyckad skolgång fungerar som vaccin mot utanförskap och ohälsa. Att lyckas i skolan gör att barnen känner glädje och stolthet och motiveras till fortsatt goda prestationer. Det livslånga lärandet ska vara i fokus. Men alla barn har inte samma



## TRELLEBORGS KOMMUN

möjlighet att få hjälp och stöd när det behövs. Barnens sociala nätverk ser väldigt olika ut. Skolan måste bli ännu bättre på att kompensera för detta och möta varje barns behov. Men det går inte att lägga hela ansvaret för barnen på skolan. Det omgivande samhället måste bli bättre på att hjälpa till.

Effektmål	Indikator	Ansvarig nämnd
Utbildningsnivån i Trelleborgs kommun ska höjas.	<p>Andel pojkar och flickor i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun.</p> <p>Andel pojkar och flickor i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun.</p> <p>Andel pojkar och flickor med gymnasieexamen inom 4 år, hemkommun.</p> <p>Andel män och kvinnor med eftergymnasial utbildning, i åldern 25-64 år.</p>	Bildningsnämnden
Barns läslust och språkutveckling ska öka.	<p>Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år</p> <p>Lån från kommunala bibliotek, antal/invånare.</p>	<p>Bildningsnämnden</p> <p>Kultur- och fritidsnämnden</p> <p>Socialnämnden</p>

### Inriktning 3: En meningsfull fritid

Trelleborgs kommun har ett rikt föreningsliv med ett stort utbud av olika aktiviteter, men det kommer inte alla till del. Vi behöver utveckla föreningslivet så att det når ännu fler invånare. Ekonomi och föräldrars brist på tid får inte utestänga barn och unga från föreningslivet. Ökad skolsamverkan, mer spontanidrott och mentorskap kan vara vägar framåt. För att främja en aktiv fritid är det också viktigt att det finns goda möjligheter till spontanidrott och rekreation.

Effektmål	Indikator	Ansvarig nämnd
Alla flickor och pojkar i åk 6 ska kunna simma.	Antal flickor och pojkar i årskurs 6 som inte kan simma	<p>Bildningsnämnden</p> <p>Kultur- och</p>



# TRELLEBORGS KOMMUN

		fritidsnämnden
Föreningsdeltagandet bland flickor och pojkar ska öka.	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år	Arbetsmarknadsnämnden Bildningsnämnden Kultur- och fritidsnämnden
Andelen flickor och pojkar som har en aktiv fritid ska öka.	Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år, (%)  Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv.  Invånare 15-17 år lagförda för brott, antal/1000 invånare	Arbetsmarknadsnämnden Bildningsnämnden Kultur- och fritidsnämnden

## Inriktning 4: Arbete åt alla

Arbete främjar hälsa och livskvalitet, särskilt om man har ett jobb som man trivs med. För att uppnå en jämlik hälsa och ett socialt hållbart Trelleborg måste vi fortsätta arbeta för att alla ska ha möjlighet till utbildning och försörjning genom arbete.

Effektmål	Indikator	Ansvarig nämnd
Andelen kvinnor och män med långvarigt ekonomiskt bistånd ska fortsätta att minska.	Andel kvinnor och män med långvarigt ekonomiskt bistånd.	Arbetsmarknadsnämnden Kommunstyrelsen Socialnämnden
Arbetslösheten ska minska.	Andel kvinnor och män i åldern 17-24 år som varken arbetar eller studerar.  Andel arbetslösa män och kvinnor.	Arbetsmarknadsnämnden Bildningsnämnden Socialnämnden

## Inriktning 5: Utveckla hållbara livsmiljöer – en stad för alla!

Hållbara livsmiljöer sätter människan i centrum så att fler kan leva, bo och verka i inkluderande väl gestaltade miljöer. En god universal design som funkar för alla





# TRELLEBORGS KOMMUN

skapar ett attraktivt och tillgängligt samhälle.

Alla behöver en bostad som är anpassad efter individens behov. Sociala faktorer som närhet till rekreation, grönska och biologisk mångfald måste beaktas i all samhällsplanering och byggnation. Offentliga platser ägda av kommunen ska vara en förebild för andra.

Effektmål	Indikator	Ansvarig nämnd/kommunalt bolag
Trelleborgs kommun ska ha ett program för hållbart resande.	Program för hållbart resande är framtaget 2020.	Kommunstyrelsen Tekniskservicenämnd
Tillgänglighetsarbetet ska utvecklas i enlighet med gällande lagstiftning. Ett system för uppföljning av tillgänglighetsarbete ska implementeras.	<p>Andel fullt tillgängliga offentliga lokaler i Trelleborgs kommun enligt aktuell lagstiftning.</p> <p>Antalet genomförda tillsynsärenden enligt enkelt avhjälpta hinder</p> <p>Andel anmälda enkel avhjälpta hinder som lett till åtgärder.</p> <p>Antal tjänstepersoner i berörda förvaltningar och kommunala bolag i Trelleborgs kommun som är utbildade i tillgänglighet Anpassning och universell utformning.</p> <p>Andel upphandlingar med tillgänglighetskrav och universell utformning.</p>	<p>Kommunstyrelsen</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden</p> <p>Tekniskservicenämnd</p> <p>Trelleborgshem</p> <p>VISIT Trelleborg</p>

## Inriktning 6: Lyssna på trelleborgarna

En viktig del i arbetet med social hållbarhet är att känna till vilka problem befolkningen upplever som viktigast och föra dialog om lösningar.

En annan faktor som är viktig att beakta är valdeltagandet. När det gäller val till kommunfullmäktige 2018 röstade 83,37 % i Trelleborgs kommun, en ökning jämfört med 2014 då valdeltagandet var 81,78 %.



# TRELLEBORGS KOMMUN

Det är positivt att valdeltagande ökat, men skillnaderna i valdeltagande mellan olika delar av Trelleborgs kommun är något som behöver analyseras vidare.

Effektmål	Indikator	Ansvarig nämnd
Antal genomförda medborgardialoger med olika målgrupper och teman ska öka.	Antal genomförda medborgardialoger och deltagare	Kommunstyrelsen Kultur- och fritidsnämnden Samhällsbyggnadsnämnden
Kommunens digitala kanaler skall vara tillgängliga för alla.	Andel utbildade kommunikatörer i digital tillgänglighet	Kommunstyrelsen
Delaktighet i samhället ska öka.	Valdeltagande i de områden där det är lägst.	Samtliga nämnder.
Delaktighet bland unga ska öka.	Valdeltagandet bland förstagångsväljare ska öka.	Samtliga nämnder.

## 4. Uppföljning och utveckling

Strategi för social hållbarhet kommer att följas upp årligen av kommunledningsförvaltningen. Dels genom att följa upp utvalda indikatorer, men förvaltningarna kommer också få redogöra i Stratsys vilka aktiviteter som genomförts.

Resultat från Region Skånes Folkhälsoenkät Vuxna (2019) samt Barn och Unga (2020) kommer också att användas i arbetet med att utveckla arbetet gällande social hållbarhet. Likaså ungdomsenkäten LUPP (2019), Polisens trygghetsmätning (årlig) och SCB:s medborgarundersökning som Trelleborgs kommun gör varje år.

### Kompetenshöjande insatser gällande social hållbarhet

För att arbetet med att nå social hållbarhet ska bli så effektivt som möjligt behövs regelbundna kompetenshöjande insatser riktade till nämnder och förvaltningar. Analys av behovet av kompetenshöjande insatser grundas på resultat av arbetet och görs årligen i uppföljningen av strategi för social hållbarhet.



## 5. Om du vill veta mer

### Relaterade dokument

Lokala planer och program som rör arbete med social hållbarhet:

- Bostadsförsörjningsprogram för Trelleborgs kommun
- FÖP – Trelleborgs stad 2025
- God bebyggd miljö (ej antagen)
- Grönplan (ej antagen)
- Hållbarhetspolicy för Trelleborgs kommun
- Principer för medborgardialog i Trelleborgs kommun
- Samverkansöverenskommelse kommun och polis, 2019-2022
- USSP samverkansavtal 2018-2020
- Översiktsplan 2028

### Referenser

Barnkonventionen; FNs generalförsamling 1989.

<https://unicef.se/barnkonventionen>

Childhood and adolescent obesity: *Multidisciplinary approaches in a clinical setting*, Medicinska fakulteten, Lunds Universitet. Nowika, P.

Förekomst av övervikt och fetma hos barn är hög och ökar med åldern.

Folkhälsomyndigheten: [www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/f/forekomsten-av-overvikt-och-fetma-hos-barn-ar-hog-och-okar-med-aldern/](http://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/f/forekomsten-av-overvikt-och-fetma-hos-barn-ar-hog-och-okar-med-aldern/)

Kartläggning av utanförskapet; Trelleborgs kommun 2018

Nilsson, I & Lundmark E; Samordningsförbundet Trelleborg (2015) *En kartläggning och analys av unga med svårigheter att ta sig in på arbetsmarknaden*

Kolada

[www.kolada.se](http://www.kolada.se)

Proposition 2017/18:249 *God och jämlik hälsa- en utvecklad folkhälsopolitik*  
Slutbetänkande av Kommissionen för jämlik hälsa; SOU 2017:47

Rankning Inkluderande samhällen (Dagens Samhälle)

<https://www.dagensamhalle.se/nyhet/situationen-ar-orimlig-28819>

Region Skåne; Kunskapscentrum barnhälsovård.

Riskhandboken barnhälsovård

<https://www.rikshandboken-bhv.se/livsvillkor/barnsakerhet/kemikalier-alkohol-och-rokning/barn-och-tobak/>



# TRELLEBORGS KOMMUN

Sju perspektiv på hållbar utveckling. Stockholms läns landsting.

[http://www.rufs.se/globalassets/h.-publikationer/pm-samling\\_lowres.pdf](http://www.rufs.se/globalassets/h.-publikationer/pm-samling_lowres.pdf)

Sveriges kommuner och landsting och Folkhälsmyndigheten (2018) Jämlik hälsa; kompetenser för sektorsövergripande samarbete

<https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/jamlik-halsa-kompetenser-for-sektorsovergripande-samarbete.html>

Tobaksbruk bland unga vuxna. Folkhälsmyndigheten 2015.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/dba10e9b56a943b7b8c78395506bac7c/tobaksbruk-bland-unga-vuxna.pdf>

Trygghetsmätning 2018

<https://polisen.se/aktuellt/pressmeddelanden/2018/november/trygghetsmatning-2018-lpo-trelleborg/>

Utbildningsnivå och hälsa – hur hänger de ihop?

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/ca6067606d8847f7945e922642853caf/utbildning-halsa-faktablad.pdf>